Keskustelualoite KA 15/2016 vp

Krista Mikkonen vihr ym.

Keskustelualoite Vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjetista vuodelle 2017

Eduskunnan puhemiehelle

Vihreät ovat laatineet oman vaihtoehtobudjettinsa valtion talousarvioesitykselle

Vihreiden vaihtoehtobudjetti uudistaa Suomea tulevaan ja on reilumpi ja inhimillisempi. Se on tasapainoinen vaihtoehto, jossa puolustetaan heikompiosaisia ja koulutusta sekä uudistetaan taloutta ja torjutaan ilmastonmuutosta.

Hallitus turvaa menneeseen, lisää eriarvoisuutta ja leikkaa siitä, mikä on arvokasta. Vihreät tarjoavat tilalle tulevaisuusbudjetin, joka perustuu kestäville arvoille ja valinnoille. Siinä esitellään toimia, jotka nostavat ihmisiä työhön ja vauhdittavat talouden vihreää kasvua.

Vihreiden vaihtoehdossa pysyvien tulojen ja menojen välinen tasapaino on sama kuin hallituksella. Lisäksi tulee 200 miljoonan euron investointipaketti.

Uudistetaan reippaammin

Talouden uudistamisessa olemme valinnan edessä. Me uskomme, että Suomea tulee uudistaa rohkeasti paremmaksi meille kaikille. Hallitus kykenee kovaan leikkauspolitiikkaan, mutta se ei kykene rohkeaan uudistuspolitiikkaan.

Kilpailukykysopimuksella voi olla vähäinen vaikutus suomalaisen teollisuuden kilpailukykyyn, mutta tulevaisuuden merkittäväksi rakenneuudistukseksi siitä ei ole. Suomi nousee korkealla osaamisella ja työn tuottavuuden parantamisella, ei kilpailemalla työn hinnalla tai työajan pidennyksellä.

Meidän on uudistettava talouttamme niin, että Suomi luo ratkaisuja kestävän talouden maailmaan. On purettava edelläkävijyyttä hidastavia rakenteita ja edistettävä reilua ja inhimillistä markkinataloutta. Me Vihreät haluamme kannustavia, uutta luovia normeja, jotka vauhdittavat elinkeinorakenteen uudistumista.

Modernisoimalla yritystuet ja karsimalla ympäristölle haitallisia tukia kannustamme elinkeinoelämää edelläkävijyyteen. Kaikki yrityksille maksettavat tuet on arvioitava sen perusteella, vauhdittavatko ne rakenteiden uudistamista ja tulevaisuuden kasvua. Ei tarrata vanhaan vaan kurotetaan kohti uutta.

Valmis
5.0

Samalla vastaamme Pariisin ilmastokokouksen asettamaan haasteeseen: leikkaamme tukia fossiilisista polttoaineista ja vauhditamme energiantuotannon uudistamista.

Ollaan reiluja ja inhimillisiä

Vihreiden vaihtoehdossa ei leikata heikompiosaisilta eikä kasvata tuloeroja — päinvastoin. Myös tiukkoina taloudellisina aikoina on mahdollista tehdä oikeudenmukaista ja inhimillistä talouspolitiikkaa.

Hallitus suosii ratkaisuillaan hyvätuloisia ja ottaa pienituloisilta. Kilpailukykysopimukseen liittyvät veronalennukset kohdistuvat voimakkaasti suuri- ja keskituloisiin palkansaajiin. Samaan aikaan hallitus leikkaa indeksisidonnaisista etuuksista noin 200 miljoonaa euroa.

Tämä on vastuuton yhtälö, joka lisää tuloeroja ja ennen kaikkea tunnetta siitä, että yhteiskunta ei ole reilu. Hövelit veronkevennykset ja mittavat leikkaukset sosiaaliturvaan ovat röyhkeä yhdistelmä.

Tuloerojen kaventaminen ja köyhyyden vähentäminen on mahdollista. Vihreiden vaihtoehdossa esitämme 260 miljoonan euron korotusta kunnallisveron perusvähennykseen ja 80 miljoonan euron korotusta työtulovähennykseen. Veromallimme suosii pieni- ja keskituloisia sekä etuuden- ja eläkkeensaajia. Haluamme pitää huolen siitä, että säilytämme hyvinvointivaltion ytimen — hyvinvoivat ihmiset — myös voimakkaina talouden muutoksen aikoina.

Vihreiden vaihtoehdossa esitetyt verotuksen muutokset ja sosiaaliturvan leikkausten torjuminen vähentävät köyhyyttä ja pienentävät selvästi tuloeroja (Gini-kerroin -0.34 prosenttiyksikköä).

Panostetaan tulevaisuuteen ja työllisyyteen

Hallitus tekee mittavat leikkaukset koulutukseen. Me emme. Satsaamme koulutukseen ja tutkimukseen, koska ne parantavat tuottavuutta ja vauhdittavat talouden kasvua. Esitämme, että kaikki vuosien 2016 ja 2017 koulutusleikkaukset korvataan karsimalla ympäristölle haitallisia tukia.

Nyt ei saa tarrata vanhaan vaan on kurkotettava kohti uutta. Vaihtoehtobudjettiimme sisältyy neljä tulevaisuuspanostusta: 1) vauhditamme uusiutuvan energian pientuotantoa kodeissa, kunnissa ja maatiloilla, 2) aikaistamme päiväkotien, koulujen ja hoivalaitosten välttämättömiä peruskorjauksia, 3) nopeutamme ratayhteyksien kunnostusta väleillä Pasila—Riihimäki, Tampere—Riihimäki ja Tampere—Jyväskylä sekä 4) satsaamme uusien suomalaisten kotouttamiseen. Lisäksi esitämme perustulon laajentamista niin, että siihen saadaan mukaan enemmän ihmisiä eri elämäntilanteissa.

Matalien korkojen ja korkean työttömyyden aikana on järkevää panostaa työllistäviin ja tarpeellisiin infrahankkeisiin. Investointien lisäksi tuemme kasvua ja työllisyyttä vapauttamalla ensimmäisen työntekijän palkkaajan sivukuluista määräajaksi sekä uudistamalla perhevapaita niin, että äitien asema työelämässä parantuu.

Keskustelualoite KA 15/2016 vp

Vaihtoehtobudjettimme lisää pienituloisimpien ostovoimaa, mikä osaltaan elvyttää kotimarkkinoita ja tukee työllisyyttä. Kokonaisuutena vaihtoehtomme johtaa parempaan talouden tasapainoon kuin hallituksen budjettiesitys, kun työllisyys nousee ja talous kasvaa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

> *että eduskunta käy ajankohtaiskeskustelun Vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjetista.*

Helsingissä 27.10.2016

Krista Mikkonen vihr
Heli Järvinen vihr
Jani Toivola vihr
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Antero Vartia vihr
Touko Aalto vihr
Emma Kari vihr
Ozan Yanar vihr
Johanna Karimäki vihr
Ville Niinistö vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Satu Hassi vihr
Jyrki Kasvi vihr

Vihreä vaihtoehtobudjetti 2017

TULEVAISUUDEN VALINTOJA

Vihreät De Gröna

Vihreiden vaihtoehtobudjetti uudistaa Suomea tulevaan ja on reilumpi ja inhimillisempi. Se on tasapainoinen vaihtoehto, jossa puolustetaan heikompiosaisia ja koulutusta sekä uudistetaan taloutta ja torjutaan ilmastonmuutosta.

Hallitus turvaa menneeseen, lisää eriarvoisuutta ja leikkaa siitä, mikä on arvokasta. Vihreät tarjoavat tilalle tulevaisuusbudjetin, joka perustuu kestäville arvoille ja valinnoille. Siinä esitellään toimia, jotka nostavat ihmisiä työhön ja vauhdittavat talouden vihreää kasvua.

Uudistetaan reippaammin

Talouden uudistamisessa olemme valinnan edessä. Me uskomme, että Suomea tulee uudistaa rohkeasti paremmaksi meille kaikille. Sipilän hallitus kykenee kovaan leikkauspolitiikkaan, mutta se ei kykene rohkeaan uudistuspolitiikkaan.

Kilpailukykysopimuksella voi olla vähäinen vaikutus suomalaisen teollisuuden kilpailukykyyn, mutta tulevaisuuteen tähtääväksi, merkittäväksi rakenneuudistukseksi sitä ja sen taustalla olevaa ajattelua ei voi kutsua.

Suomi nousee korkealla osaamisella ja työn tuottavuuden parantamisella, ei kilpailemalla työn hinnalla tai työajan pidennyksellä.

Meidän on osattava uudistaa talouttamme niin, että Suomi luo ratkaisuja kestävän talouden maailmaan. On purettava edelläkävijyyttä hidastavia rakenteita ja edistettävä reilua ja inhimillistä markkinataloutta.

Normeja reilussa yhteiskunnassa on aina, kyse on vain siitä, minkälaisia normeja. Me Vihreät haluamme kannustavia, uutta luovia normeja, jotka vauhdittavat elinkeinorakenteen uudistumista.

Modernisoimalla yritystuet ja karsimalla ympäristölle haitallisia tukia kannustamme elinkeinoelämää edelläkävijyyteen. Kaikki yrityksille maksettavat tuet on arvioitava sen perusteella, vauhdittavatko ne rakenteiden uudistamista ja tulevaisuuden kasvua. Ei tarrata vanhaan vaan kurotetaan kohti uutta.

Samalla vastaamme Pariisin ilmastokokouksen asettamaan haasteeseen: leikkaamme tukia fossiilisista polttoaineista ja vauhditamme energiantuotannon uudistamista.

Kun karsimme tehottomia ja ympäristölle haitallisia tukia, meillä on varaa sijoittaa ihmisiin ja tulevaisuuteen. Koulutukseen, osaamiseen ja tutkimukseen panostaminen on sivistyksen ja tulevaisuuden kasvun perusta. Vain korkealla osaamisella tehdyt ja suunnitellut tuotteet ja palvelut kohtaavat kuluttajien toiveet ja muuttavat yhteiskuntaa kestävämmäksi.

Ollaan reiluja ja inhimillisiä

Vihreiden vaihtoehdossa pysyvien tulojen ja menojen loppusumma on sama kuin hallituksella, mutta me emme leikkaa heikompiosaisilta emmekä kasvata tuloeroja – päinvastoin. Myös tiukkoina taloudellisina aikoina on mahdollista tehdä oikeudenmukaista ja inhimillistä talouspolitiikkaa.

Hallitus suosii ratkaisuillaan hyvätuloisia ja ottaa pienituloisilta. Kilpailukykysopimukseen liittyvät veronalennukset kohdistuvat voimakkaasti suuri- ja keskituloisiin palkansaajiin. Samaan aikaan hallitus leikkaa indeksisidonnaisista etuuksista 200 miljoonaa euroa.

Tämä on vastuuton yhtälö, joka lisää tuloeroja ja ennen kaikkea tunnetta siitä, että yhteiskunta ei ole reilu. Hövelit veronkevennykset ja mittavat leikkaukset sosiaaliturvaan ovat röyhkeä yhdistelmä.

Tuloerojen kaventaminen ja köyhyyden vähentäminen on mahdollista. Vihreiden esittelemä on veromalli suosii pieni- ja keskituloisia sekä etuuden- ja eläkkeensaajia. Haluamme pitää huolen siitä, että säilytämme hyvinvointivaltion ytimen – hyvinvoivat ihmiset – myös voimakkaina talouden muutoksen aikoina.

Ville Niinistö

Vihreiden puheenjohtaja

KAVENNETAAN TULOEROJA, VÄHENNETÄÄN KÖYHYYTTÄ JA PARANNETAAN TASA-ARVOA

Kevennetään pieni- ja keskituloisten verotusta

Hallitus keventää tuloveroja kilpailukykysopimuksen tueksi kaikissa tuloluokissa yhteensä 515 miljoonalla eurolla. Suuri osa veronkevennyksestä kohdistuu suuri- ja keskituloisille.

Hallituksen veronkevennykset eivät riittävästi kompensoi sopimuksen vaikutuksia eivätkä korjaa tulonjakoa. Kilpailukykysopimus edellyttää rinnalleen veronkevennyksiä, jotka kohdentuvat voimakkaammin pieni- ja keskituloisille. Siksi esitämme merkittävää korotusta kunnallisveron perusvähennykseen ja kohtuullista korotusta työtulovähennykseen. Veromuutoksia rahoitetaan kiristämällä listaamattomien yhtiöiden osinkoverotusta.

> **“ Oikeudenmukainen talouspolitiikka on mahdollista myös taloudellisesti tiukkoina aikoina.**

Helpotetaan pienituloisten tilannetta

Hallituksen indeksileikkaukset - indeksin alentaminen 0,85 prosentilla ja kansaneläkeindeksin jäädyttäminen vuoden 2016 tasolle - koskettavat laajalti suomalaisia pienituloisia.

Vihreiden mielestä sosiaaliturvan leikkauksia ei pidä hyväksyä. Ei ole kohtuullista, että indeksisäästöillä kuritetaan erityisesti lapsiperheitä, työttömiä, eläkeläisiä, opiskelijoita, vammaisia, asevelvollisuuden suorittajia sekä sairaita suomalaisia samaan aikaan kun kilpailukykysopimus ja veronkevennykset suosivat suurituloisia.

Kokonaisuutena Vihreiden esittämät veroreformit ja indeksileikkausten torjuminen pienentävät selvästi tuloeroja (Gini-kerroin -0.34%-yks) ja vähentävät köyhyyttä. Näin parannetaan myös pienituloisimpien ostovoimaa, mikä osaltaan elvyttää kotimarkkinoita.

Kuvio 1: Vihreiden vaihtoehdon vaikutukset eri tulokymmenyksien käytettävissä oleviin tuloihin suhteessa hallituksen budjettiesitykseen, prosenttia.

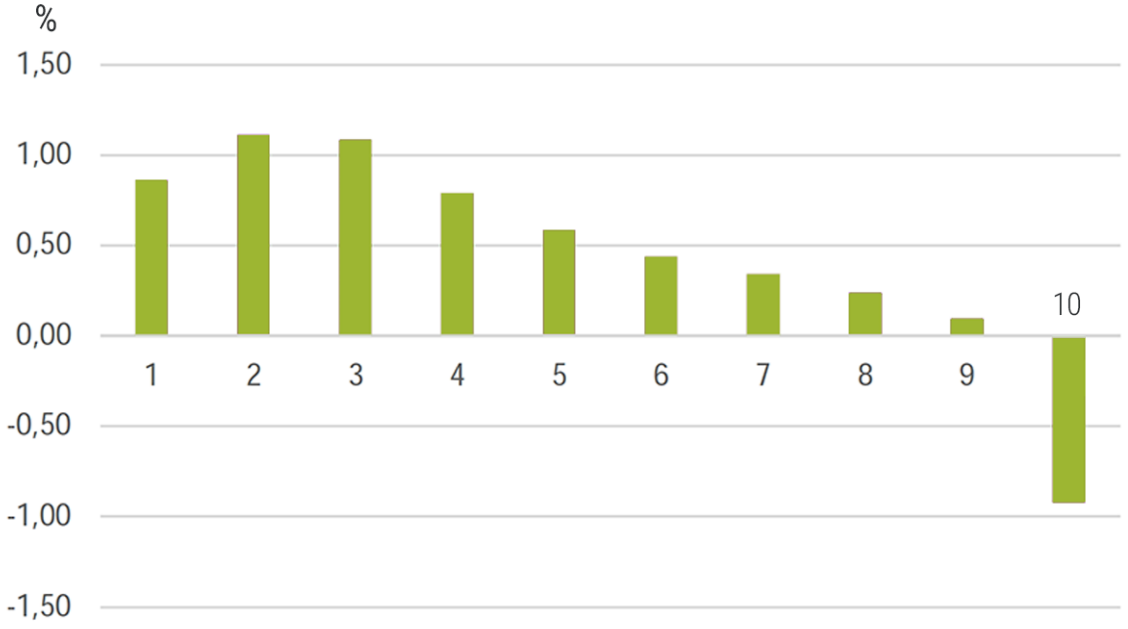

Lähde: Eduskunnan tietopalvelu

VAIHTOEHTOBUDJETTIIN SISÄLTYVÄT MUUTOKSET ANSIO- JA PÄÄOMA-TULOVEROIHIN

Työtulovähennyksen korotus -80 milj.

Kunnallisveron perusvähennyksen korotus -260mij.

Osinkoverojen kiristys +260 milj.

Yrittäjävähennys 50 000 euron rajauksella +23 milj.

Asuntolainojen korkovähennyksen alennus +24 milj. (valtion osuus)

Ei oteta käyttöön metsälahjavähennystä tai perintöverohuojennusta

Vahvistetaan sukupuolten tasa-arvoa

Hallitus on harjoittanut lyhytnäköistä ja sukupuolisokeaa politiikkaa pyrkimällä velkaantumisen hillitsemiseen rajulla palveluihin kohdistuvalla leikkauspolitiikallaan. Se heikentää erityisesti naisten työllisyyttä.

Tulevaisuuden perhepolitiikkaa on tehtävä luoden joustavia rakenteita jotka lisäävät tasa-arvoa perhe- ja lapsiystävällisellä tavalla. Järjestelmää on kehitettävä kohti joustavaa 6+6+6-mallia. Laadukas ja tasa-arvoinen varhaiskasvatus on myös perhepolitiikkaa.

Tavoitteena tulee olla hoitovastuun tasaisempi jakautuminen niin, että naisten asema työelämässä paranee ja miesten rooli kotona vahvistuu. Isälle kiintiöidyn vapaan osuutta on kasvatettava. Se lisää miesten perhevapaiden käyttöä ja lisää tasa-arvoa, sillä se jakaa perhevapaat tasaisemmin vanhempien kesken.

Perhevapaajärjestelmää on kehitettävä joustavammaksi niin, että perheiden valinnanvapaus lisääntyy. Järjestelmän on tunnistettava perheiden monimuotoisuus ja sovelluttava muuttuviin elämäntilanteisiin. Nykyistä paremmin tulee huomioida mm. ero- ja sateenkaariperheet.

Perheille tulee antaa nykyistä paremmat mahdollisuudet valita vapaammin millaisissa erissä he haluavat perhe-etuuksia nostaa ja millaisina jaksoina vapaansa pitää.

VAIHTOEHTOBUDJETTIIN SISÄLTYVIÄ SUKUPUOLTEN TASA-ARVOA VAHVISTAVIA TOIMIA

Subjektiivisen päivähoidon palauttaminen ja hoitajamitoituksen parantaminen lisäävät naisten työllisyyttä suoraan ja epäsuorasti, kun päivähoidon houkuttavuus kasvaa.

Maahanmuuttajanaisten asemaa parantaa kielikoulutuksen muuntaminen subjektiiviseksi oikeudeksi.

Yleinen tuloeroja tasoittava veropolitiikka tasoittaa myös sukupuolten välisiä tuloeroja.

Vanhemmuuden jakaminen tasaisemmin molempien vanhempien kesken parantaa naisten työmarkkina-asemaa.

Puututaan tehokkaammin naisiin kohdistuvaan väkivaltaan lisäämällä turvakotipaikkoja ja tekemällä turvakotiverkostosta kattavampi.

SUKUPUOLIVAIKUTUSTEN ARVIOINTI

Eduskunnan tietopalvelun laskelmien mukaan Vihreiden esittämät muutokset tuloveroihin ja sosiaaliturvaan kasvattavat naisten käytössä olevia tuloja 79 eurolla ja leikkaa miesten käytössä olevia tuloja keskimäärin 9 eurolla.

PANOSTETAAN TULEVAISUUTEEN

Vauhditetaan uusiutuvan energian pientuotantoa

Energiaremontissa uudistetaan energiantuotantoa vauhdittamalla pientuotantoa kodeissa, kunnissa ja maatiloilla. Hajautettu ja pienimuotoinen uusiutuvan energian tuotanto synnyttää uutta työtä Suomeen ja elinvoimaa maaseudulle.

ENERGIAREMONTTI UUSIUTUVAN PIENTUOTANNON VAUHDITTAMISEKSI

Kodit: Otetaan kotien kattopinta-ala nopeammin käyttöön tukemalla asunto-osakeyhtiöiden investointeja aurinkopaneeleihin (3 vuotta x 15 milj.).

Maatilat: Laaditaan strategia maatalouden biokaasun edistämiseen ja tuetaan biokaasuhankkeita investointituella (3 vuotta x 25 milj.)

Kunnat: Kunnissa on edelleen yhteensä 10 000 öljylämmitteistä kuntien omistamaa rakennusta. Kannustetaan kuntia vaihtamaan öljylämmitteiset kiinteistönsä käyttämään uusiutuvaa energiaa kuten maalämpöä.

Tavoitteeksi on otettava älykäs, energiatehokas ja 100-prosenttisesti uusiutuvilla toimiva energiajärjestelmä vuoteen 2050 mennessä. Vaihtoehtobudjettiin sisältyvillä ehdotuksilla voidaan luoda 10 000 uutta työpaikkaa ja vähentää hiilidioksidipäästöjä.

> **“ Suomen energiapolitiikka kaipaa remonttia. Pariisin ilmastosopimuksen myötä kaikkien maiden tulee leikata päästöjään aiempaa kunnianhimoisemmin.**

Korjataan kouluja, rakennetaan ratoja

Kunnissa on valtavasti kouluja, päiväkoteja ja hoitolaitoksia, joissa on home- ja kosteusvaurioita. Matalien korkojen ja korkean työttömyyden aika on oikea hetki maksaa korjausvelkaa ja tehdä välttämättä edessä olevat hankkeet.

Nyt on hyvä aika vauhdittaa myös ratojen rakentamista. Raideliikenteen edistäminen vähentää liikenteen päästöjä. Nopeat ja häiriöttömät yhteydet tukevat myös työmatkaliikennettä ja vähentävät osaltaan kohtaanto-ongelmia.

KORJAUSRAKENNUKSET JA RATAHANKKEET

Tuetaan kuntien korjaushankkeita kolmen vuoden aikana (100 milj. vuodessa).

Käynnistetään Pasila–Riihimäki-parantamishankkeen toinen vaihe. Sen valmistuttua rataosuus on Jokelaan saakka neliraiteinen ja radan kapasiteetti riittää tuntuvasti suuremmalle liikenteen määrälle (30 milj.).

Aloitetaan lisäraidekapasiteetin suunnittelu välillä Tampere-Riihimäki (10 milj.). Se on tärkeää myös Tampereen eteläpuolisen lähijunaliikenteen kehittämisen kannalta.

Parannetaan Tampere-Jyväskylä-rataosuutta, jonka toimintavarmuutta tavaraliikennevirtojen kasvu heikentää (17 milj.).

Tuetaan kotoutumista

Uuteen maahan kotoutuminen edellyttää perusasioiden järjestymistä. On saatava kotipaikka, opittava kieltä ja päästävä koulutukseen. Näin pääsee kiinni työhön ja yhteiskuntaan. Kotouttamiseen sijoittaminen on paitsi inhimillisesti oikein myös hyvä investointi yhteiskunnalta.

Maahanmuuttajille kieliopinnot ovat välttämättömyys töiden löytämiselle ja aktiivisena kansalaisena toimimiselle. Parannetaan kielikoulutuksen saatavuutta ottamalla käyttöön kielikoulutusseteli, jonka avulla maahanmuuttajat pääsevät asemastaan riippumatta nopeasti laadukkaaseen suomen tai ruotsin kiele opetukseen.

Korottamalla kuntakorvausta lähemmäs todellista kustannustasoa parannetaan kuntien valmiuksia vastaanottaa ja kotouttaa maahanmuuttajia.

Perusopetukseen valmistavasta koulutuksesta ei pidä leikata, sillä hyvä valmistava opetus helpottaa kotoutumista ja parantaa hyvinkin erilaisista taustoista tulevien oppilaiden mahdollisuutta toimia peruskoulussa. Valmistava opetus vähentää myöhemmin kustannuksia ja helpottaa kaikkien peruskoulussa opiskelevien ja opettavien arkea.

Kansainvälistä suojelua hakevien määrä on kasvanut. Lisäksi tuomioistuimiin heijastuvat mm. Maahanmuuttoviraston tulospaineet. Niin yksilön kuin yhteiskunnankin kannalta on tärkeää turvata joutuisa käsittely ja päätösten oikeusvarmuus.

VAIHTOEHTOBUDJETTIIN SISÄLTYVIÄ KOTOUTUMISTA TEHOSTAVIA TOIMENPITEITÄ

Tehostetaan kotimaisten kielten opetusta (-20 milj.)

Korotetaan kuntakorvausta (-10 milj.)

Perutaan valmistavan opetuksen leikkaukset (-33,5 milj.)

Parannetaan turvapaikanhakijoiden oikeusturvaa ja oikeuskäsittelyjä (-2 milj.)

Säilytetään ulkomaalaisilla oikeus yhtäläiseen perusturvaan (-3,4 milj.)

Kokeillaan perustuloa kunnolla

Hallituksen perustulokokeilun tavoitteet rajautuvat käytännössä työmarkkinatuen saajien työssäkäynnin lisäämiseen. Perustulossa kyse paljon laajemmasta muutoksesta. Perustulo on sosiaaliturvan uudistus muuttuneen työelämän tarpeisiin.

Perustuloa kannattaa kokeilla kunnolla. Kattava ja laadukas, aidosti perustuloa kokeileva kokeilu vaatii aikaa ja rahaa. Tavoitteena tulee olla yleistettävä tieto ja tulokset, joiden pohjalta voidaan tehdä poliittisia päätöksiä perustulon jatkosta Suomessa.

Haluamme parantaa perustulokokeilua esittämällä 10 miljoonan euron vuosittaista lisärahoitusta sekä kokeilun keston laajentamista kaksivuotisesta kolmivuotiseksi. Perustulo ei ole pelkästään työttömyysetuus. Siksi lisärahoituksen avulla mukaan tulee ottaa myös pienituloisia palkansaajia, pienituloisia yrittäjiä, freelancereita ja itsensätyöllistäjiä.

Puuttuvan verotuselementin lisääminen perustulokokeiluun tekisi kokeiluasetelmasta realistisemman ja vähentäisi kustannuksia – olisi keskeistä saada kokeilussa kerättävät verot palautettua kokeilubudjettiin. Näin kokeiltava järjestelmä muistuttaisi enemmän todellista ja hinnaltaan toteuttamiskelpoista perustuloa.

SATSATAAN KOULUTUKSEEN JA VIHREÄÄN KASVUUN

Ei leikata koulutuksesta, karsitaan mieluummin haitallisia tukia

Talouden kasvu nojaa tuottavuuteen, jota voi parantaa panostamalla koulutukseen ja tutkimukseen. Uudet tuotteet tai uudet tavat valmistaa jo tunnettuja tuotteita syntyvät osaajien käsissä ja päässä. Siksi koulutuksesta ei pidä leikata.

Tuottavuus kasvaa myös rohkeudesta uudistaa yritystoimintaa ja elinkeinorakennetta. Siksi yrityksille maksettavat tuet on käytävä tarkkaan läpi. Jokaisen tuen kohdalla on arvioitava, tukevatko ne tulevaisuuden kasvua vai pitävätkö ne meidät kiinni vanhassa.

VATT on esimerkiksi arvioinut, ettei nyt maksettava teollisuuden energiaverojen palautus (218M) paranna kilpailukykyä. Myös hallitus on itse alkanut epäillä, ettei sen suunnittelema teollisuuden uusi päästökauppakompensaatio ei olekaan tarpeen kun päästöoikeuksien ja sähkön hinta on alhaalla.

Tarjoamme leikkaushaluiselle hallitukselle satojen miljoonien edestä valmiiksi mietittyjä leikkauskohteita, joihin tarttumalla voitaisiin peruuttaa kaikki koulutukseen ja tutkimukseen kohdistuvat leikkaukset. Samalla ympäristölle haitallisten tukien karsiminen auttavat rakentamaan polkua kohti hiilineutraalia yhteiskuntaa.

> **“ Ei riitä, että suomalaiset ovat korkeasti koulutettuja. Meidän pitää olla oikealla tavalla ja laaja-alaisemmin koulutettuja.**
> **- Bengt Holmström**

2016 KOULUTUSLEIKKAUKSET JA NIIDEN KORVAAMINEN TYÖMATKALIIKENTEEN TUILLA

Varhaiskasvatus, peruskoulun laaturahat ja ryhmäkoot, ammattikorkeakoulut, yliopistot, Tekes = 200 milj.

Vaihtoehtoiset leikkauskohteet: kilometrikorvaukset ja työmatkavähennykset = 200 milj.

2017 KOULUTUSLEIKKAUKSET JA NIIDEN KORVAAMINEN FOSSIILISTEN POLTTOAINEIDEN TUILLA SEKÄ UUSILLA YRITYSTUILLA

Muun muassa ammattikoulutus, opintotuki, vapaa sivistystyö, perusopetus, valmistava koulutus, Suomen Akatemia ja t&k-rahoitus = noin 300 milj.

Vaihtoehtoiset leikkauskohteet: dieselin alennettu verokanta (100), työkoneiden alennettu verokanta (110), turpeen alennettu verokanta ja metsähakkeen tuki (20), kaivosten alennettu sähkövero (19) ja teollisuuden päästökauppakompensaatio (43) = noin 300 milj.

HALLITUS LEIKKAA OPINTORAHASTA NELJÄNNEKSEN, VIHREÄT EI SENTTIÄKÄÄN

Opintotuen uudistaminen säästöt edellä pidentää opintoaikoja, sillä lisätienestejä on haettava nykyistä enemmän töissä käymällä.

Opintotukikuukausien määrän leikkaaminen voi vaarantaa valmistumisen.

Lainapainotteisempi opintotuki ei sovi aikaan, jossa työelämä on pirstaleista eikä taetta opiskelun jälkeisestä pysyvästä työstä ole.

Vihreä vaihtoehto on opintotukileikkausten peruminen (-46 milj.).

Parannetaan työllisyyttä

Työllisyysaste määrittää pitkälle sen, kuinka suuri talouden sopeutustarve pidemmällä aikavälillä on. Siksi odotamme, että hallituksen ns. puoliväliriihessä esitellään uusia toimia työllisyyden parantamiseksi.

Tässä akuutissa tilanteessa työllisyyttä tulee parantaa kasvattamalla julkisia investointeja siten kuin olemme edellä esitelleet (200 milj.).

Samalla on etsittävä ratkaisuja kohtaanto-ongelmaan. Meillä on samaan aikaan sekä työttömyyttä että avoimia työpaikkoja, joten on ratkottava niitä esteitä, jotka estävät työtä ja tekijöitä kohtaamasta.

On huolehdittava mm. siitä, että
- pääkaupunkiseudulla on tarjolla kohtuuhintaisia asuntoja (10 milj. ARA:n rahoja käynnistysavustuksiin),

- tänne turvapaikanhakijoina tulleille ihmisille rakennetaan polku työelämään (ks. kotoutustoimet),

- työvoimapalvelut ovat riittävästi resurssoidut niin, että ihmiset voivat sitä kautta päivittää osaamistaan ja siirtyä uusille aloille (+ 70 milj. työvoimapalveluihin), ja että

- työttömyysturvaa voi hyödyntää nykyistä laajemmin esimerkiksi uuden yrityksen perustamisessa (tämän pohdinta kolmikannassa).

Esitämme, että hallitus ryhtyy mitä pikimmin uudistamaan perhevapaita niin, että hoivavastuu jakautuu tulevaisuudessa tasaisemmin.

Suomessa on yli 160 000 yhden hengen yritystä, joille ensimmäisen ulkopuolisen työntekijän palkkaaminen on suuri riski. Ensimmäisen työntekijän palkkaamisen kynnystä on työllisyyssyistä madallettava, ja ehdotammekin määräaikaista huojennusta ensimmäisen työntekijän palkan sivukuluihin.

Lisäksi toivomme hallituksen vihdoin näkevän, että energiapolitiikka on keskeinen osa talouspolitiikkaa. Energiantuotannon suuntaaminen siten, että yrityksemme voivat ponnistaa globaalisti vauhdilla kasvaville uusiutuvan energian markkinoille, on yksi tärkeä keino synnyttää kasvua ja työtä koko Suomeen.

Vaihtoehtomme jatkaa myös verotuksen painopisteen siirtämistä työn verotuksesta haittojen verottamisen suuntaan. Tuloverotus kevenee hallituksen ehdotusta enemmän, mikä osaltaan kannustaa työntekoon ja purkaa työllistymiseen liittyviä kannustinloukkuja.

> **“ Uudet innovaatiot ja osaavat työntekijät luovat tuottavuutta ja talouskasvua.**

MUUTOKSET VUONNA 2017

VEROT, VEROTUOTOT JA VERONPALAUTUKSET

28.90.30. Kunnallisveron perusvähennyksen korottaminen	- 260 000 000
11.01.01. Työtulovähennyksen korottaminen	- 80 000 000
11.01.01. Osinkoverotuksen kiristäminen	+ 260 000 000
11.01.01. Yrittäjävähennys 50 000 euron rajalla	+ 23 000 000
11.01.01. Asuntolainan korkovähennyksen poiston nopeutus	+ 25 000 000
11.01.01. Kilometrikorvausten pienennys	+ 140 000 000
11.01.01. Työmatkavähennyksen rajaaminen	+ 58 000 000
11.01.02. Verotuottojen lisäys harmaan talouden torjunnalla	+ 130 000 000
11.01.04. Perintöveron kevennyksen peruuttaminen	+ 25 000 000
11.08.05. Makeisveron säilyttäminen	+ 102 000 000
11.08.07. Kaivosten sähköveron säilyttäminen ennallaan	+ 19 000 000
11.08.07. Turpeen verotuen pienentäminen	+ 12 000 000
11.08.07. Työkonepolttoaineiden verotuen pienentäminen	+ 451 000 000
28.91.41. Työkonepolttoaineiden veronpalautus (liittyy edelliseen)	- 341 000 000
11.08.07. Dieselin verotuen pienentäminen	+ 220 000 000
11.10.07. Ajoneuvoveron alennus (liittyy edelliseen)	- 120 000 000
28.91.41. Teollisuuden energiaveron palautuksen lakkauttaminen	+ 218 000 000
YHTEENSÄ	**+ 882 000 000 €**

MÄÄRÄRAHAT

24.30.66. Varsinainen kehitysyhteistyö	+ 100 000 000
25.10.03. Maahanmuuttajien oikeusturva, tuomioistuimet	+ 2 000 000
25.10.03. Harmaan talouden torjunta, tuomioistuimet	+ 2 000 000
25.30.01. Harmaan talouden torjunta, syyttäjä	+ 2 000 000
26.10.01. Harmaan talouden torjunta, poliisi	+ 2 000 000
28.10.01. Harmaan talouden torjunta, verottaja	+ 2 000 000
28.90.30. Subjektiivisen päivähoito-oikeuden säilyttäminen	+ 15 874 000
28.90.30. Varhaiskasvatuksen hoitajamitoituksen säilyttäminen	+ 15 859 000
28.90.30. Vanhuspalvelujen henkilöstömitoitus	+ 6 310 000
Kilpailuykysopimuksen vaikutus valtionosuuksiin yliopistoille, ammattikorkeakouluille, vapaalle sivistystyölle, teattereille, orkestereille ja museoille yhteensä	+ 22 384 000
29.10.30. Perusopetukseen valmistava opetus	+ 33 512 000
29.10.30. Peruskoulun ryhmäkoot	+30 000 000
29.10.30. Yleissivistävän koulutuksen laaturaha	+ 15 000 000
29.10.30. Yleissivistävä koulutus	+ 2 957 000
29.10.31. Vapaa sivistystyö	+ 8 500 000
29.20.30. Ammatillinen koulutus	+ 80 083 000
29.40.51. Suomen Akatemian tutkimusmäärärahat	+ 3 000 000
29.40.50. Yliopistojen määrärahat	+ 50 000 000
29.40.52. Yliopistojen apteekkikompensaatio	+ 31 679 000
29.40.55. Ammattikorkeakoulujen määrärahat	+ 25 000 000
29.70.55. Opintotuki	+ 46 400 000
29.80.30. Kirjastot	+ 200 000
29.80.50 Ihmisoikeusliitto	+ 200 000
29.80.50 Rauhantyö	+ 412 000
30.40.31. Vesi- ja kalataloushankkeet	+ 1 000 000
30.40.45. Metso-rahat	+ 3 000 000
31.30.63. Joukkoliikenteen tuki	+ 15 000 000
32.20.40. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta	+ 45 800 000
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut	+ 70 000 000
32.30.51. Maahanmuuttajien kielikoulutus	+ 20 000 000
32.60.44. Metsähakkeen tuen pienennys	- 8 000 000
32.60.46. Teollisuuden päästökauppakompensaatio	- 43 000 000
32.70.30. Maahanmuuttajien kuntakorvaus	+ 10 000 000
33.20.52. Työmarkkinatuesta kotouttamistuki maahanmuuttajille	+3 400 000
Indeksikorotukset mm. lapsilisiin, asumistukeen, työttömyysturvaan ja vähimmäispäivärahoihin	+ 194 000 000
33.40.60. Asumistuki	+13 235 000
33.03.31. Perustulokokeilun laajennus (3 vuotta)	+ 10 000 000
33.30.60. Yksityisen hoidon Kela-korvausten leikkaaminen	- 30 000 000
33.60.52. Turvakodit	+ 3 000 000
33.30.60. Lääke- ja matkakorvaukset	+ 33 500 000
35.01.65. Avustukset järjestöille ja ympäristönhoitoon	+ 270 000
35.10.63. Luonnonsuojelualueiden hankinta	+ 20 000 000
35.20.60. Käynnistysavustus puurakenteisille ARA-asunnoille (budjetin ulkopuolelta)	+ 10 000 000
YHTEENSÄ	**868 575 000€**

882 000 000€ (TULOT) - 868 575 000€ (PYSYVÄT MÄÄRÄRAHAMUUTOKSET) = 13 435 000 MILJ.

Kertaluonteiset tai määräaikaiset investoinnit:

28.90.yy. Homekoulut, päiväkodit ja hoitolaitokset (3 vuotta)	+ 100 000 000
32.60.40. Maatilojen biokaasuinvestoinnit (3 vuotta)	+ 25 000 000
32.60.40. Asunto-osakeyhtiöiden aurinkopaneelit (3 vuotta)	+15 000 000
31.10.77. Ratahankkeet: Tampere-Jyväskylä	+ 17 000 000
31.10.77. Ratahankkeet: Pasila-Riihimäki	+ 30 000 000
31.10.77. Ratahankkeet: suunnittelu Helsinki-Tampere	+ 10 000 000
YHTEENSÄ	**197 000 000€**

"

LUODAAN IHMISILLE TOIVOA TULEVAISUUDESTA INHIMILLISELLÄ JA UUDISTAVALLA VAIHTOEHDOLLA HALLITUKSEN KOVIEN ARVOVALINTOJEN JA LEIKKAUSTEN SIJAAN.

Vihreät De Gröna